EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.12.2025.
COM(2025) 770 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Inovāciju fonda īstenošanu 2024. gadā

Saturs

1. Projektu portfeļa ieguldījums ES klimatneitralitātes mērķu sasniegšanā 2

2. 2024. gada īstenošanas atskaites punkti 4

2.1. Dotāciju konkursi 4

2.1.1. *IF23 NZT* uzaicinājuma rezultāti 4

2.1.2. IF24 uzaicinājumu izsludināšana 7

2.2. Izsoles 8

2.2.1. IF23 izsoles rezultāti 8

2.2.2. IF24 izsoles sākšana 9

2.2.3. Izsoles kā pakalpojums 9

2.3. Saikne ar citām programmām 10

2.3.1. Eiropas Investīciju banka (EIB) 10

2.3.2. Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma (*STEP*) 11

3. Stāvoklis Inovāciju fonda portfelī 2024. gadā 11

3.1. Uzaicinājuma rezultātu pārskats 11

3.2. Projekta briedums, īstenošanas statuss un problēmas 12

3.3. Portfelis dalījumā pa nozarēm 12

3.4. Ģeogrāfiskais līdzsvars 14

3.5. SEG novēršana 18

4. Komunikācija un izpratnes veicināšana 18

4.1. VKP tīkls 18

4.2. Inovācijas fonda ekspertu grupa un ieinteresēto personu iesaiste 18

4.3. Zināšanu apmaiņa 19

4.4. Veiksmes stāsti 19

5. Secinājumi 19

Saskaņā ar ES ETS direktīvas 10.a panta 8. punktu Eiropas Komisijai katru gadu ir jāziņo Klimata pārmaiņu komitejai par Inovāciju fonda ("fonds") īstenošanu, kura mērķis ir visā Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) ieviest risinājumus, lai īstenotu dekarbonizāciju nozarēs, uz kurām attiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ES ETS). Šis finansēšanas instruments atbalsta inovatīvu tehnoloģiju un pamatprojektu ieviešanu, kas sola ievērojamus siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazinājumus un var sniegt "tīras rūpniecības" darbības pamatojumu. Tas tika izstrādāts kā daļa no Eiropas zaļā kursa un saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem atbalstīt Eiropas pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, vienlaikus stiprinot tās konkurētspēju.

Fonds atbalsta projektus, izmantojot fiksētas summas dotācijas (parastās dotācijas) un vienības iemaksas (izsoles).

Šajā ziņojumā ir sīki izklāstīts projektiem piešķirtā finansējuma sadalījums pa nozarēm un atbilstīgajām valstīm un analizēts to ieguldījums ES rīcībpolitikas mērķu sasniegšanā, aptverot fonda īstenošanas periodu no 2024. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

1. PROJEKTU PORTFEĻA IEGULDĪJUMS ES KLIMATNEITRALITĀTES MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

Zaļā kursa industriālā plāna mērķis ir palielināt Eiropas neto nulles emisiju industrijas konkurētspēju, it īpaši izmantojot Neto nulles emisiju industrijas aktu (*NZIA*), kurā noteikti neto nulles emisiju rūpnieciskās jaudas mērķi un paātrināta šādas jaudas izvēršana. Fonds tieši atbalsta šādu rīcībpolitiku īstenošanu, ieviešot īpašu tematu tīro tehnoloģiju izgatavošanai, kam atvēlēti 1,4 miljardi EUR saskaņā ar *IF23 NZT* uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus par parasto dotāciju saņemšanu. Kopumā tā rezultātā no fonda ir atbalstīts stabils projektu portfelis ([1]), lai veicinātu galveno tehnoloģiju izgatavošanu pārejā uz klimatneitralitāti. Kopumā *IF23 NZT* uzaicinājumā ir atlasīti 25 jauni tīro tehnoloģiju izgatavošanas projekti papildus 15 esošajiem projektiem, kas vērsti uz svarīgu enerģijas uzkrāšanas, atjaunīgās enerģijas un energoietilpīgu industriju komponentu ražotņu izveidi, būvniecību un ekspluatāciju.

(i) Tādējādi fonda kopējais atbalsts ES neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas projektiem ([2]) sasniegs 2,4 miljardus EUR. Šo projektu mērķis ir uzstādīt saules fotoelementu jaudu 8,1 GW gadā un elektrolīzeru ražošanas jaudu – 11,6 GW gadā.

(ii) Kopumā kopš 2020. gada rūpnieciskās oglekļa pārvaldības atbalstam ir veltīts 41 inovācijas projekts un vairāk nekā 5 miljardi EUR no Inovāciju fonda. Tas ietver līdz 18,6 miljoniem tonnu CO_2 uztveršanas jaudas gadā oglekļa uztveršanai un uzglabāšanai (*CCS*) (kas varētu atbilst 37 % no CO_2 iesūknēšanas jaudas mērķrādītāja saskaņā ar Neto nulles emisiju industrijas aktu) un līdz 11,7 miljoniem tonnu CO_2 iesūknēšanas jaudas gadā (23 % no CO_2 iesūknēšanas jaudas mērķrādītāja saskaņā ar Neto nulles emisiju industrijas aktu).

Fonds arī palielinās atjaunīgo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas struktūrā un uzlabos enerģētisko drošību, atbalstot mērķorientētu tehnoloģiju ieviešanu, kas izklāstīta pārskatītajā Atjaunojamo energoresursu direktīvā, Eiropas Vēja enerģijas rīcības plānā un stratēģijā ES atkrastes atjaunīgās enerģijas ieceru īstenošanai. Ieskaitot IF23 atlasītos projektus, no Inovāciju fonda atbalsta 11 vēja enerģijas vai vēja enerģijas tehnoloģiju izgatavošanas projektus (atbalsts 375 miljonu EUR apmērā), 14 saules enerģijas un saules enerģijas tehnoloģiju izgatavošanas

([1]) IF23 apstiprinātie projekti ir iekļauti 2024. gada ziņojumā, lai gan to dotācijas nolīgumu parakstīja 2025. gada sākumā.

([2]) Projekti Inovāciju fonda nozarēs, kurās izgatavo komponentus atjaunīgās enerģijas ražošanai, enerģijas uzkrāšanai vai energoietilpīgām industrijām.

projektus (607 miljoni EUR), 5 hidroenerģijas un okeāna enerģijas projektus (118 miljoni EUR) un vienu ģeotermālās enerģijas projektu (92 miljoni EUR).

Plānā *REPowerEU* uzsvērts, ka ūdeņradis, kas ražots, izmantojot atjaunīgo elektroenerģiju, jeb *RFNBO* ([3]) ūdeņradis, ir klimatneitrāls risinājums grūti dekarbonizējamām nozarēm. Fonds atbalsta inovatīvu, uz atjaunīgo ūdeņradi balstītu tehnoloģiju demonstrēšanu, un tādējādi tam ir būtiska nozīme ES Ūdeņraža stratēģijas īstenošanā. Ar paziņotajiem un esošajiem IF23 rezultātiem finansējums tiek piešķirts 27 projektiem, kuri spēj saražot vairāk nekā 750 kilotonnas *RFNBO* un mazoglekļa ūdeņraža gadā.

Enerģijas uzkrāšana ir būtiska gan mobilitātes nozarei, gan elektroapgādes līdzsvarošanai tīkla līmenī. Inovāciju fonds ir piešķīris 752 miljonus EUR 13 mobilitātes, tekošās dienas un ilgtermiņa uzkrāšanas projektiem. Tie ietver siltumenerģijas uzkrāšanu granīta iežos, pazemes siltuma akumulāciju centralizētām siltumapgādes sistēmām, tīkla mēroga enerģiju uzkrājošo bateriju sistēmas (*BESS*) un hidroakumulāciju.

Fonds atbalsta arī alternatīvo degvielu izstrādi saskaņā ar *ReFuelEU Aviation* un *FuelEU Maritime* regulām.

(i) 1,6 miljardi EUR degvielas projektiem, tajā skaitā 612 miljoni EUR degvielai, kas ražota tikai transporta nozarei. To vidū ir 14 ūdeņraža (522 miljoni EUR), pieci e-metanola (273 miljoni EUR), trīs amonjaka (530 miljoni EUR), divi *SAF* (206 miljoni EUR), divi e-metāna (87 miljoni EUR) projekti un viens sašķidrinātā biometāna (4 miljoni EUR) projekts.

(ii) Astoņu projektu, kas vērsti uz mobilitāti, mērķis ir novērst emisijas 27 miljonu tonnu CO_2 ekvivalenta apmērā. Tie ietver sešus projektus jūrniecības nozarē, kas saņem īpašu atbalstu 211 miljonu EUR apmērā un 95 miljonu EUR finansējumu elektriskajam gaisa kuģim.

Visbeidzot, fonda projektiem ir ievērojams potenciāls palīdzēt sasniegt Eiropas Klimata akta mērķus – samazināt SEG emisiju daudzumu par 963 miljoniem tonnu CO_2 ekvivalenta 10 gadu laikā ([4]). Ņemot vērā ieviesto tehnoloģiju augsto atkārtojamības potenciālu, tas ievērojami palīdzēs līdz 2050. gadam padarīt Eiropu par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu.

2024. gada beigās Inovāciju fonds bija parakstījis vai atlasījis 199 projektus 26 valstīs, kopumā piešķirot atbalstu 11,2 miljardu EUR apmērā.

Turpmāk tabulā sniegts pārskats par šiem projektiem atbilstoši to kategorijām.

	IF23 atlasīts		Esošais portfelis		Kombinētais	
	Skaits	**Finansējums**	**Skaits**	**Finansējums**	**Skaits**	**Finansējums**
Oglekļa uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana (*CCS*)	8	936 160 409 EUR	12	1 987 720 372 EUR	20	2 923 880 781 EUR
Energoietilpīgas industrijas (EII)	39	1 831 432 232 EUR	61	3 278 349 963 EUR	100	5 109 782 195 EUR
Enerģijas uzkrāšana (EU)	12	1 099 273 509 EUR	16	374 380 998 EUR	28	1 473 654 507 EUR
Atjaunīgās enerģijas uzkrāšana (AEU)	18	524 228 263 EUR	25	799 278 346 EUR	43	1 323 506 609 EUR
Mobilitāte (MOB)	8	377 956 916 EUR	0	— EUR	8	377 956 916 EUR

([3]) Nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas.

([4]) Tajā skaitā IF23 atlasītie projekti.

Kopā	**85**	**4 769 051 328 EUR**	**114**	**6 439 729 680 EUR**	**199**	**11 208 781 008 EUR**

2. 2024. GADA ĪSTENOŠANAS ATSKAITES PUNKTI

2.1. Dotāciju konkursi

2.1.1. *IF23 NZT* uzaicinājuma rezultāti

Klimata politikas ģenerāldirektorāts (CLIMA ĢD) 2024. gada 12. aprīlī paziņoja, ka 2023. gada Inovāciju fonda uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus par neto nulles emisiju tehnoloģijām (*IF23 NZT* uzaicinājums) ir iesniegti 337 priekšlikumi no 27 valstīm ([5]). Palīdzības dienests tika atvērts priekšlikumu iesniegšanas periodā un atbildēja uz 1106 pieteikuma iesniedzēju jautājumiem.

Priekšlikumi, kuru mērķis pirmajos 10 darbības gados ir samazināt SEG emisijas par gandrīz 1,4 miljardiem tonnu CO_2 ekvivalenta, kopā aptvēra 24,6 miljardus EUR (vairāk nekā sešas reizes lielāka summa par pieejamo budžetu). Nepieredzētais lielais dalības līmenis IF23 uzaicinājumā apstiprina fonda izšķirošo lomu Eiropas tīro tehnoloģiju avangardā un ES neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanas jaudas palielināšanā.

Par katru atbalsttiesīgo **tematu** saņemto priekšlikumu skaits ir atšķirīgs:

(i) 137 attiecībā uz vispārīgiem liela mēroga projektiem,
(ii) 56 tīro tehnoloģiju izgatavošanai,
(iii) 51 attiecībā uz vispārīgiem vidēja mēroga un izmēģinājuma projektiem,
(iv) 42 attiecībā uz vispārīgiem maza mēroga projektiem.

Tīro tehnoloģiju ražošanā lielākā daļa priekšlikumu attiecās uz ūdeņraža ražošanas komponentu izgatavošanu. Pārējie attiecās uz bateriju vērtības ķēdi un atjaunīgo enerģiju – saules, vēja un siltumsūkņu.

Mobilitātes kategorijā ([6]) (10 % no saņemto priekšlikumu skaita) vairāk nekā 70 % priekšlikumu attiecās uz jūrniecības nozari.

2024. gada 23. oktobrī izvērtēšanas procedūras beigās CLIMA ĢD paziņoja, ka tas investēs gandrīz 4,8 miljardus EUR no emisijas kvotu tirdzniecības ieņēmumiem 85 projektos, kas atlasīti no 18 valstīm ([7]). Šiem projektiem būtu jāsāk darboties pirms 2030. gada, un pirmajos 10 darbības gados tie varētu samazināt SEG emisiju apjomu par aptuveni 476 miljoniem tonnu CO_2 ekvivalenta.

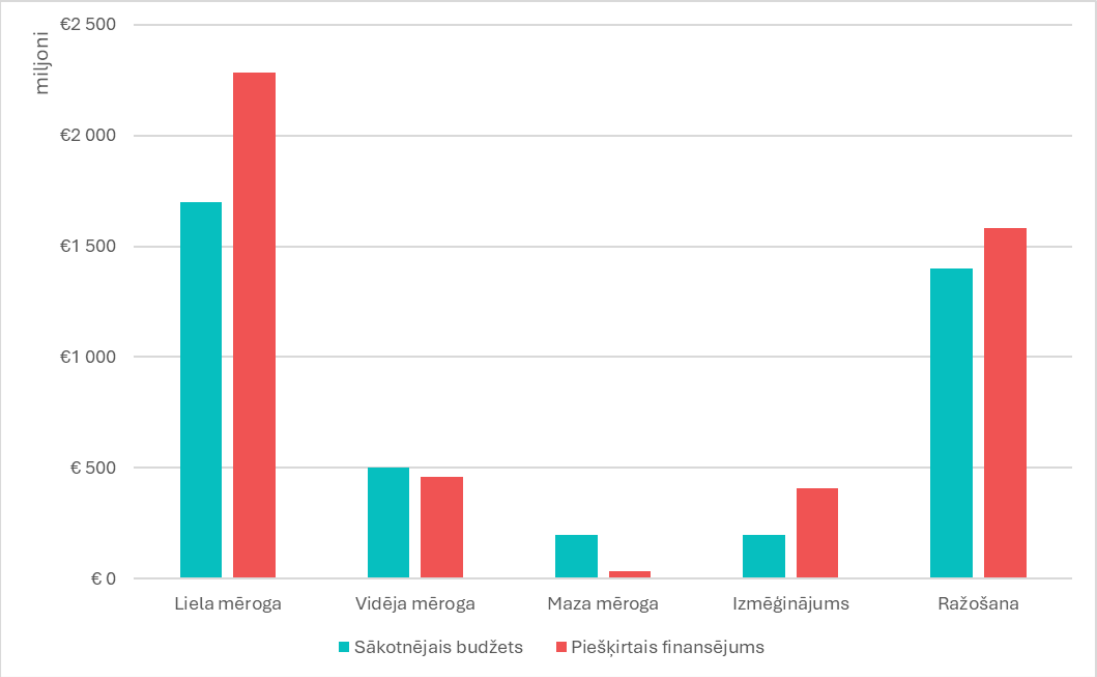
Katrai atbalsttiesīgajai **kategorijai** atlasīto projektu skaits bija atšķirīgs:

(i) 47 energoietilpīgām nozarēm, arī oglekļa uztveršanai, izmantošanai un uzglabāšanai (no 204 saņemtajiem priekšlikumiem),
(ii) 18 atjaunīgajai enerģijai (no 65),

([5]) IF23 uzaicinājums tika izsludināts 2023. gada 23. novembrī ar pieejamo budžetu 4 miljardi EUR, no kuriem 1,4 miljardi EUR paredzēti tieši tīro tehnoloģiju izgatavošanas projektiem.
([6]) Šī jaunā kategorija tika pievienota, lai nodrošinātu atbilstību ES ETS direktīvas 2023. gada versijai.
([7]) Tagad iekļauj Igauniju un Slovākiju. Atlasīto projektu skaits var mainīties pēc dotācijas nolīguma sagatavošanas.

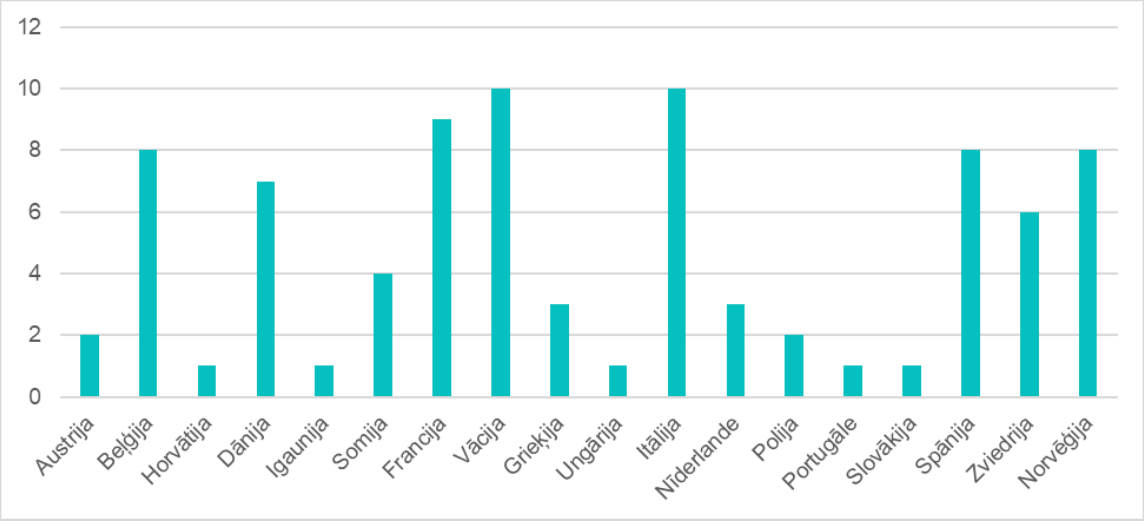
(iii) 12 enerģijas uzkrāšanai (no 35),
(iv) 8 mobilitātei, arī jūras, gaisa un autotransportam (no 34).

Pirmo reizi visi 149 projekti, kas sekmīgi izturējuši izvērtēšanu, saņēma *STEP zīmogu* – jaunu kvalitātes zīmi, kas piešķirta augstas kvalitātes projektiem, kuri veicina Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) mērķu sasniegšanu. Papildus 85 projektiem, kas iepriekš tika atlasīti finansējuma saņemšanai, zīmogu saņēma arī 64 projekti, kuru vērtējums pārsniedza visas vērtēšanas robežvērtības, bet kuri netika atlasīti finansējumam. Tas šiem projektiem atvieglos piekļuvi citām publiskā un privātā sektora atbalsta iespējām.

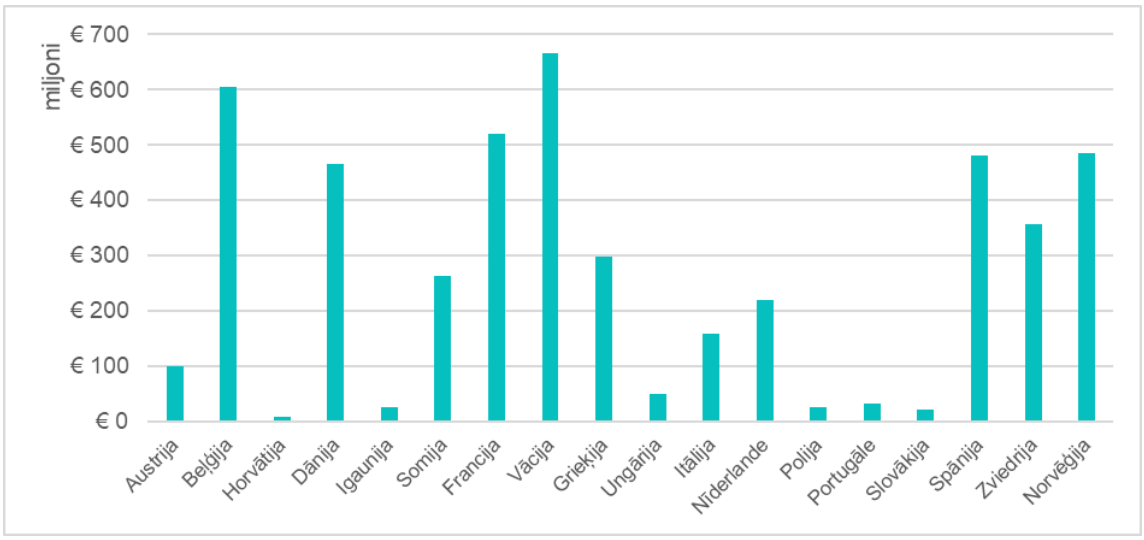

1. attēls. Piešķirtās dotācijas vērtība un projektu sākotnējais budžets pa uzaicinājuma tematiem (IF23 NZT)[8]

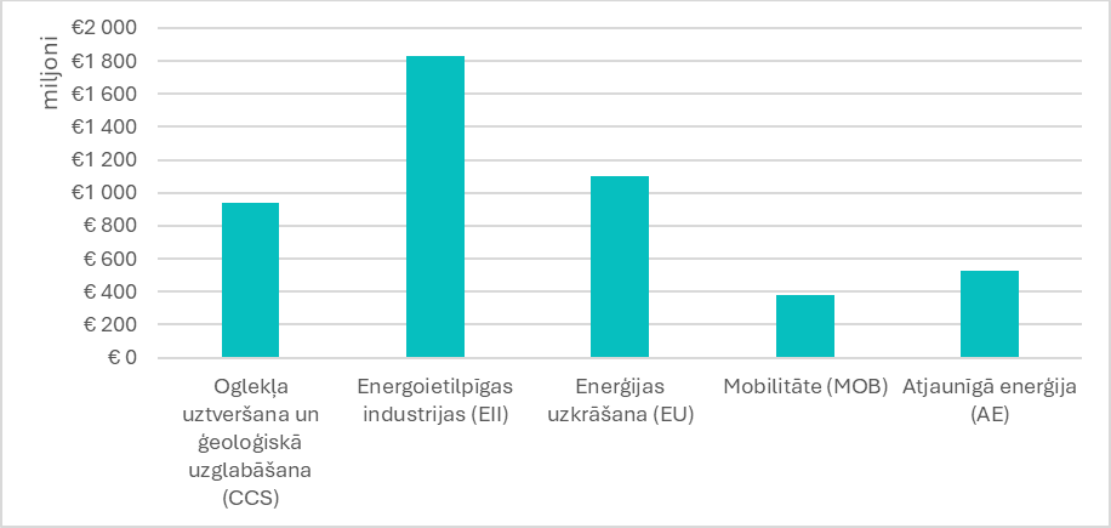
([8]) Saskaņā ar 3. pantu Komisijas lēmumā par darbību finansēšanu no Inovāciju fonda finansējumu ir atļauts palielināt par līdz 20 % virs maksimālā ieguldījuma. Šī iespēja tika izmantota uzaicinājuma ietvaros saņemto pieteikumu augstās kvalitātes dēļ.

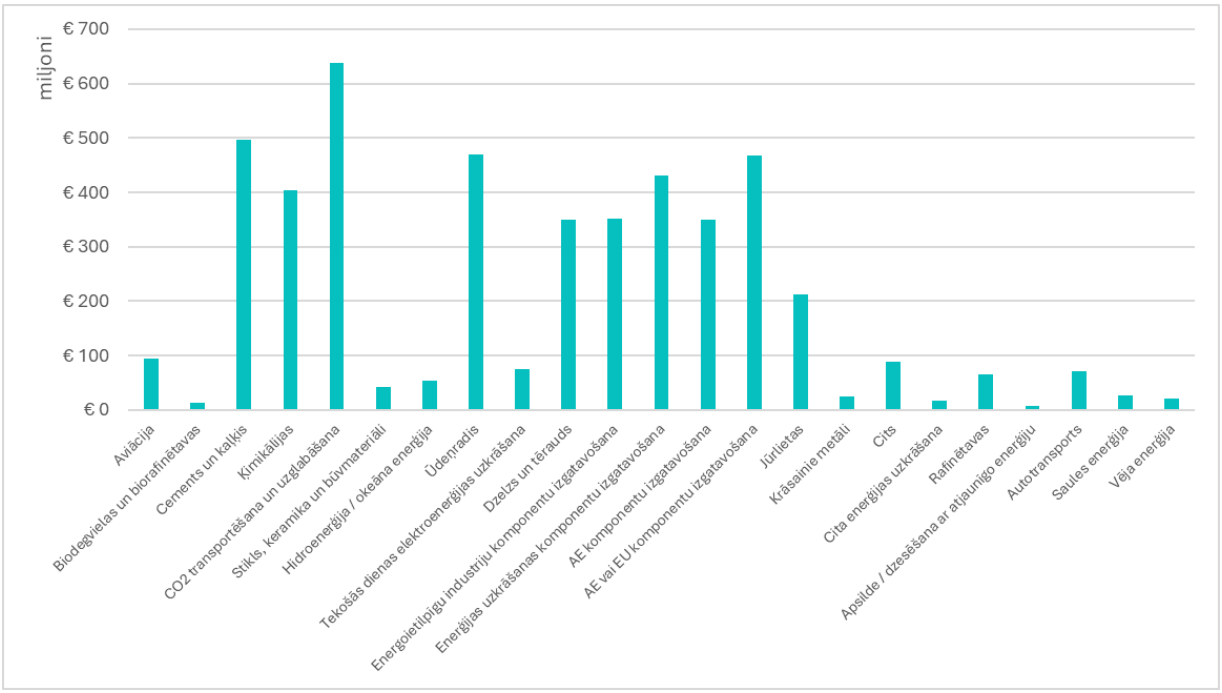
2. attēls. Finansēšanai atlasīto projektu skaits atbilstoši pirmās atrašanās vietas valstij (*IF23 NZT*)

3. attēls. Projektiem piešķirtās dotācijas vērtība atbilstoši pirmās atrašanās vietas valstij (*IF23 NZT*)

4. attēls. Piešķirtās dotācijas vērtība atbilstoši projektu kategorijām

5. attēls. Piešķirtās dotācijas vērtība atbilstoši projektu nozarēm

2.1.2. IF24 uzaicinājumu izsludināšana

2024. gada 3. decembrī Komisija izsludināja 2024. gada Inovāciju fonda uzaicinājumus, paredzot 4,6 miljardus EUR neto nulles emisiju tehnoloģiju, elektrotransportlīdzekļu, bateriju elementu izgatavošanas un atjaunīgā ūdeņraža veicināšanai.

Kopējais budžets tika sadalīts trijos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus:

(i) 2,4 miljardi EUR, kas pieejami neto nulles emisiju tehnoloģijām (*IF24 NZT* uzaicinājums),
(ii) 1 miljards EUR ir pieejams elektrotransportlīdzekļu bateriju elementu izgatavošanai (*IF24* baterijām),

(iii) 1,2 miljardi EUR atjaunīgā ūdeņraža ražošanai ([9]) (*IF24* izsoles).

Visi trīs uzaicinājumi ietver **jaunus noturības kritērijus**, lai atbalstītu *REPowerEU* un pasargātu ES no atkarības no viena piegādātāja.

***IF24 NZT* uzaicinājuma** mērķis ir atbalstīt gan dažāda mēroga dekarbonizācijas projektus, gan projektus, kas vērsti uz atjaunīgās enerģijas ražošanai, enerģijas uzkrāšanai, siltumsūkņiem un ūdeņraža ražošanai nepieciešamo komponentu izgatavošanu. Projekti tiks novērtēti, pamatojoties uz to SEG samazināšanas potenciālu, inovācijas pakāpi, projekta briedumu, atkārtojamību un izmaksu efektivitāti. Pirmo reizi valstis arī spēja papildināt regulāro uzaicinājumu kopējo budžetu ar valstu finansēšanas shēmām dekarbonizācijas un tīras enerģijas ražošanas projektiem ([10]). Šis jaunais risinājums, ko sauc par "**dotāciju kā pakalpojumu**", ļauj atbalsttiesīgajām valstīm izmantot Inovāciju fonda izvērtēšanas procesu un racionalizēt valsts atbalsta apstiprināšanas procesu.

IF24 baterijām veltītais uzaicinājums ir jaunums. Tā mērķis ir stiprināt ES bateriju izgatavošanas industriju, atbalstot projektus, kuros izgatavo inovatīvus elektrotransportlīdzekļu bateriju elementus. Atlasītie projekti atbalstīs **ES pāreju uz tīru, konkurētspējīgu un noturīgu rūpniecisko bāzi**, samazinot atkarību no importa un veicinot tīru tehnoloģiju attīstību un vadošo lomu rūpniecībā.

2024. gada 17.–18. decembrī *CINEA* un *CLIMA* organizēja tiešsaistes informācijas dienas, lai iepazīstinātu ar abu uzaicinājumu galvenajām iezīmēm un līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kritērijiem, kā arī iepriekšējos uzaicinājumos gūto pieredzi. Projektu virzītājiem pieteikums bija jāiesniedz līdz 2025. gada 24. aprīlim. Paredzams, ka veiksmīgie pretendenti dotāciju nolīgumus parakstīs līdz 2026. gada pirmajam ceturksnim.

IF24 izsole ir sīkāk aprakstīta ziņojumā.

2.2. Izsoles

2.2.1. IF23 izsoles rezultāti

CINEA 2024. gada 19. februārī paziņoja, ka IF23 izsolē ir saņemti 132 piedāvājumi no 17 valstīm ([11]). Piedāvājumi izsoles gaitā 15 reizes pārsniedza pieejamās iespējas. Palīdzības dienests tika atvērts piedāvājumu iesniegšanas periodā un atbildēja uz 352 pieteikuma iesniedzēju jautājumiem.

Kopējā plānotā elektrolīzeru jauda visiem piedāvājumiem bija 8,5 gigavati (GW). 10 gadu laikā kopējais ražošanas apjoms varētu būt 8,8 miljoni tonnu atjaunīgā ūdeņraža. Katru gadu tas varētu aptvert gandrīz 10 % no *REPowerEU* 2030. gada iekšzemes atjaunīgā ūdeņraža ražošanas mērķrādītāja.

Iesniegto piedāvājumu cena svārstījās no 0,37 EUR līdz 4,50 EUR (maksimālā cena) par kilogramu saražotā ūdeņraža.

No 132 piedāvājumiem 119 bija atbilstīgi un pieņemami. Pēc to izvērtēšanas *CINEA* sarindoja apstiprinātos projektus, pamatojoties uz to piedāvājuma cenu.

([9]) Klasificē kā nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgās degvielas (*RFNBO*).

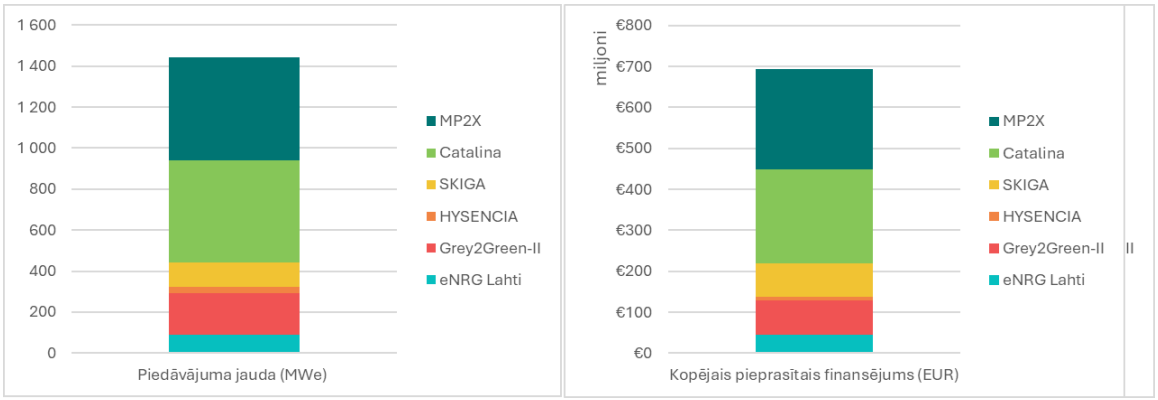
([10]) No 2025. gada dotācijas kā pakalpojums ir pieejamas arī tīro tehnoloģiju izgatavošanas projektos.

([11]) IF23 izsole tika sākta 2023. gada 23. novembrī ar pieejamo budžetu 800 miljonu EUR apmērā. Pretendentiem bija jāiesniedz pieteikums līdz 2024. gada 8. februārim.

Līdz 2024. gada 30. aprīlim bija atlasīti septiņi projekti IF dotācijām gandrīz 720 miljonu EUR apmērā. Projektu sagatavotāji iesniedza piedāvājumus par cenu no 0,37 EUR līdz 0,48 EUR par saražotā atjaunīgā ūdeņraža kilogramu.

Līdz 2024. gada 7. oktobrim seši no septiņiem projektiem bija parakstījuši savus attiecīgos dotāciju nolīgumus. Projektus īstenos četrās valstīs ([12]). Kopējā atbalsta summa ir 695 miljoni EUR. Projekti saņems subsīdiju robežās no 8 miljoniem EUR līdz 245 miljoniem EUR iekārtām ar megavatu elektrisko (MWe) jaudu no 35 MWe līdz 500 MWe. Projekti saņems piešķirto subsīdiju tikai tad, ja tie ražos sertificētu un verificētu *RFNBO* ūdeņradi laikposmā līdz 10 gadiem.

Atlasītajiem projektiem tagad ir līdz pieciem gadiem, lai sāktu ražot atjaunīgo ūdeņradi. Tiem ir potenciāls pirmajos 10 darbības gados saražot līdz 1,52 miljoniem tonnu *RFNBO* ūdeņraža, ļaujot novērst vairāk nekā 10 miljonus tonnu CO_2 ekvivalenta. Ūdeņraža ražošana būs noderīga daudzām nozarēm, piemēram, jūras transportam, lielas noslodzes transportam, lauksaimniecībai un e-metāna un e-metanola ražošanai.

6. attēls. IF23 izsolē sekmīgo sešu parakstīto* RFNBO *produktu solītā jauda

2.2.2. IF24 izsoles sākšana

IF24 izsoles, kas ir otrā izsole Eiropas Ūdeņraža bankas ietvaros, mērķis bija atbalstīt gan *RFNBO* ūdeņraža ražošanas projektus neatkarīgi no nozares, kurā tas tiks patērēts (1 miljards EUR), gan projektus ar klientiem jūrniecības nozarē (200 miljoni EUR). Salīdzinājumā ar IF23 izsoli izsoles budžets tika palielināts par 400 miljoniem EUR.

Lai sagatavotos pieteikumam, projektu virzītāji varēja iepazīties ar uzaicinājuma dokumentiem un ES Finansējuma un iepirkumu portāla sadaļu "Jautājumi un atbildes". Komisija arī mudināja tos pēc iespējas ātrāk apspriest to pabeigšanas garantiju ar finanšu iestādi, lai palielinātu izredzes gūt sekmīgu rezultātu. *CINEA* 2024. gada 10. decembrī organizēja tiešsaistes informācijas dienu, lai iepazīstinātu ar jaunās izsoles galvenajām iezīmēm un piešķiršanas kritērijiem, kā arī iepriekšējā izsolē gūto pieredzi. Pretendentiem bija jāiesniedz pieteikums līdz 2025. gada 20. februārim. Paredzams, ka uzvarējušie pretendenti dotāciju nolīgumus parakstīs deviņu mēnešu laikā pēc uzaicinājuma slēgšanas.

2.2.3. Izsoles kā pakalpojums

IF23 izsoles laikā Komisija pirmo reizi piedāvāja iespēju izmantot izsoli kā pakalpojumu. Shēma ļauj atbalsttiesīgajām valstīm finansēt pretendentus, kas budžeta ierobežojumu dēļ nav atlasīti finansiālam atbalstam. Tādējādi atbilstīgās valstis var gūt labumu no ES mēroga atlases procesa un

([12]) Somija, Norvēģija, Portugāle un Spānija.

izmantot valsts līdzekļus, lai atbalstītu projektus savā teritorijā, bez nepieciešamības rīkot atsevišķu izsoli valsts līmenī. Tas nodrošina ātru un racionalizētu valsts atbalsta apstiprināšanu, samazinot administratīvo slogu un izmaksas visām pusēm.

Vācija bija pirmā valsts, kas izmantoja šo iespēju, piešķirot 350 miljonus EUR no sava budžeta atbilstīgiem piedāvājumiem valstī. Šis lēmums saskaņā ar ES valsts atbalsta noteikumiem tika apstiprināts 2024. gada 5. aprīlī ([13]).

2024. gada 18. novembrī Spānija, Lietuva un Austrija paziņoja, ka tās piedalīsies IF24 izsoles shēmā, no valsts līdzekļiem ieguldot līdz 836 miljoniem EUR projektu atbalstam savās valstīs.

Finansējuma mobilizēšana vienotā ES izsoles platformā ir efektīvs veids, kā palielināt iespējas, vienlaikus samazinot nozares izmaksas. Šīs darbības apliecina dalībvalstu apņemšanos sasniegt valsts un ES mērķrādītājus attiecībā uz tīras enerģijas ieviešanu un rūpniecības dekarbonizācijas atbalstīšanu.

2.3. Saikne ar citām programmām

2.3.1. Eiropas Investīciju banka (EIB)

EIB 2024. gada 2. maijā paziņoja, ka tā atbalsta *EAVOR LOOP* – inovatīva elektroenerģijas un ģeotermālās siltumapgādes projekta Bavārijā – sākšanu ar aizdevumu gandrīz 45 miljonu EUR apmērā. Projektā, kas atlasīts Inovāciju fonda otrajā liela mēroga uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, 2023. gada sākumā jau bija parakstīts dotācijas nolīgums. Minētajā lēmumā ir uzsvērta fonda vērtīgā loma, finansējot un atbalstot galvenās mērogojamās tehnoloģijas klimatneitralitātes un enerģētiskās drošības panākšanai.

Komisija un EIB 2024. gada 3. decembrī paziņoja par jaunu partnerību, kuras mērķis ir atbalstīt investīcijas ES bateriju izgatavošanas nozarē. Šīs partnerības rezultātā programmai *InvestEU* no fonda tiks piešķirti papildu līdzekļi (aizdevuma garantija) 200 miljonu EUR apmērā. Šis finansējums papildina 1 miljardu EUR, kas pieejams elektrotransportlīdzekļu bateriju elementu izgatavošanai IF24 baterijām veltītā uzaicinājuma ietvaros. Jaunās partnerības ietvaros EIB arī investē papildu 1,8 miljardus EUR plašākā bateriju vērtības ķēdē. Šo kopīgo centienu rezultātā publiskais atbalsts konkurētspējīgas un ilgtspējīgas Eiropas bateriju nozares attīstībai kopumā būs 3 miljardi EUR.

EIB ir atbildīga arī par palīdzību projektu izstrādē, lai atvieglotu piekļuvi finansējumam no fonda un citām ES shēmām, valstu dotācijām un privātajam finansējumam. 2024. gadā EIB parakstīja un īstenoja 23 palīdzības projektu izstrādē nolīgumus. Kopumā tika pabeigti 30 palīdzības projektu izstrādē uzdevumi. Kopš programmas sākuma 62 projektu īstenotāji ir parakstījuši atbalsta nolīgumu, un tie ir pabeigti. Palīdzības projektu izstrādē ietekme kļūst arvien redzamāka. 2024. gadā deviņi iepriekš nesekmīgi projekti saņēma dotāciju IF23 uzaicinājuma ietvaros. Palīdzība projektu izstrādē ir paplašināta, iekļaujot tajā projektu izstrādātājus, kuri vēl nav pieteikušies fonda līdzekļu saņemšanai, un tagad pieteikumus iesniedz tieši EIB.

EIB ne tikai dod projektu virzītājiem iespēju pilnveidot savus priekšlikumus, bet arī atvieglo piekļuvi citām finansējuma iespējām. 2024. gadā četri projekti saņēma dotāciju vai tiem tika piešķirts īpašs statuss valsts līmenī, trīs projektus izraudzījās *Breakthrough Energy Catalyst* kā dotācijas/finansējuma saņēmējus vai attīstāmus enerģētikas uzņēmumus, vienu iekļāva kopīgu interešu projektu (KIP) sarakstā un vēl vienu – *STEP* zīmoga projektu sarakstā.

([13]) Sk. Pamatnostādnes par valsts atbalstu klimata, vides aizsardzības un enerģētikas pasākumiem.

2.3.2. Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma (*STEP*)

2024. gada 7. februārī Komisija sāka izmantot *STEP* – tā ir iniciatīva, kuras mērķis ir palielināt ES rūpniecības konkurētspēju un samazināt tās ārējo atkarību. *STEP* izmanto finanšu resursus no dažādām ES finansēšanas programmām, arī no Inovāciju fonda. Tajā piešķir kvalitātes zīmi, lai nodrošinātu lielāku pamanāmību daudzsološiem projektiem tīru un resursefektīvu, dziļo un digitālo tehnoloģiju jomā.

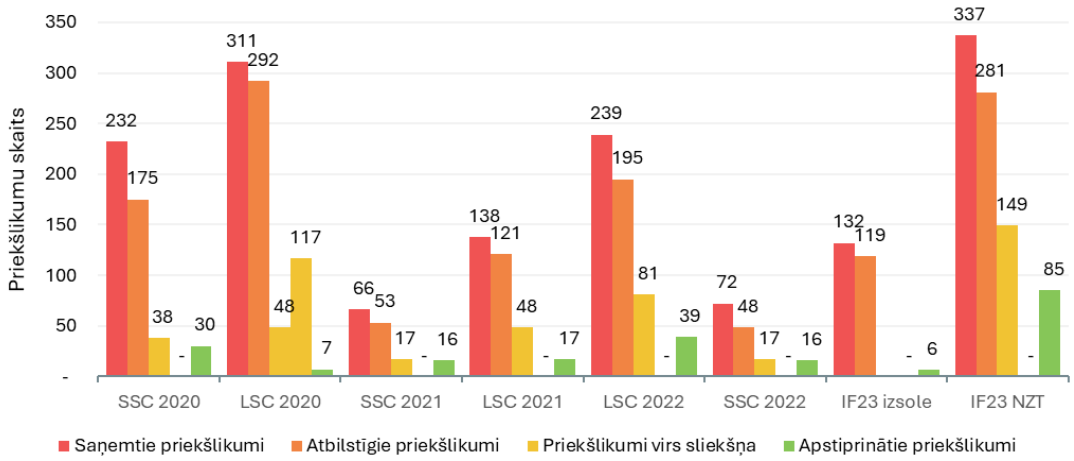
2024. gada oktobrī Komisija atlasīja 85 inovatīvus neto nulles emisiju projektus, kas IF23 uzaicinājuma ietvaros saņems dotācijas kopumā 4,8 miljardu EUR apmērā. Visiem projektiem tika piešķirts *STEP* zīmogs. Papildu 64 projekti, kas netika finansēti, arī saņēma zīmi, no kuriem 39 piekrita, ka Komisija publicē informāciju par tiem.

2024. gada decembrī *STEP* portālā tika publicēts pirmais to projektu saraksts, kuriem piešķirts *STEP* zīmogs. Komisija aktīvi popularizē šos projektus publiskā finansējuma struktūrām, piemēram, kohēzijas politikas fondu un dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānu pārvaldības iestādēm, kā arī privāto investoru vidū. *STEP* zīmogam kā izcilības zīmei būtu jāpalīdz projektiem piesaistīt privāto finansējumu.

3. STĀVOKLIS INOVĀCIJU FONDA PORTFELĪ 2024. GADĀ

3.1. Uzaicinājuma rezultātu pārskats

Kopš 2020. gada Komisija ir organizējusi astoņus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus par parastajām dotācijām un divas konkursa izsoles ([14]). Līdz 2024. gada beigām 131 projektu attīstītāji bija parakstījuši dotāciju nolīgumus par kopējo summu 7,4 miljardu EUR apmērā. Tika izstrādāti līgumi vēl 86 projektiem. Visos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus bija pārsniegts pieejamā finansējuma apjoms, un vidējā pieprasītā summa bija deviņas reizes lielāka nekā pieejamais budžets.

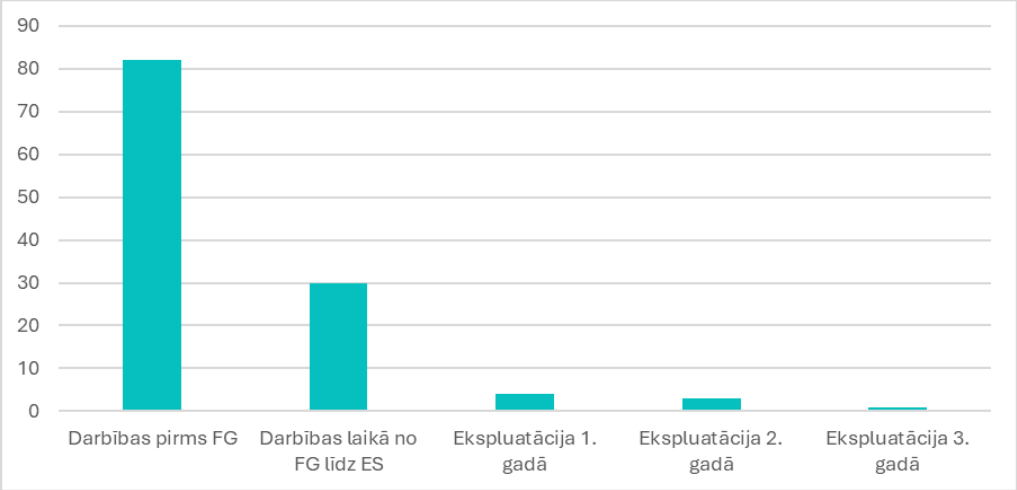
7. attēls. Uzaicinājumu dalības rezultātu sadalījums ([15])

([14]) IF24 uzaicinājums un izsole bija atvērti priekšlikumu iesniegšanai no 2024. gada 31. decembra.

([15]) Tā kā attiecināmie izsoles projekti tiek sarindoti pēc cenas, neviena kategorija, kas pārsniegtu robežvērtību, nav būtiska.

3.2. Projekta briedums, īstenošanas statuss un problēmas

Līdz 2024. gada beigām kopumā 36 projekti bija sasnieguši atskaites punktu "Finansiāli gatavs". Atskaites punkts liecina, ka projekti ir nodrošinājuši gan nepieciešamo finansējumu, gan vides un būvniecības atļaujas. Septiņi no šiem 36 projektiem ir virzījušies uz nākamo atskaites punktu "Ekspluatācijas sākšana", ko apstiprinājusi *CINEA*. Tajā pašā laikā pārējie 82 aktīvie projekti pašlaik cenšas iegūt statusu "Finansiāli gatavs". Līdz šim ir piešķirti 306 miljoni EUR, un maksājumu sadalījums 44 projektiem, kas saņēmuši maksājumu, ir norādīts tālāk.

8. attēls. Projekta posms

Izbeigšana

Līdz 2024. gada beigām kopumā bija izbeigti 11 projekti, deviņi no kuriem tika izbeigti gada laikā. Joprojām tiek īstenoti 120 projekti ([16]) (*IF23 NZT* projektos vēl nebija parakstīts dotāciju nolīgums).

Izbeigšanas iemesli bija neparedzēts būtisks projekta izmaksu pieaugums (pieci projekti), projekta partnera izstāšanās (divi projekti), ievadresursu cenu pieaugums (viens projekts), nespēja atrast piemērotu piegādātāju (viens projekts), dotāciju nolīgumā paredzēto pienākumu neizpilde (viens projekts) un nespēja pieņemt galīgo lēmumu par investīcijām (viens projekts).

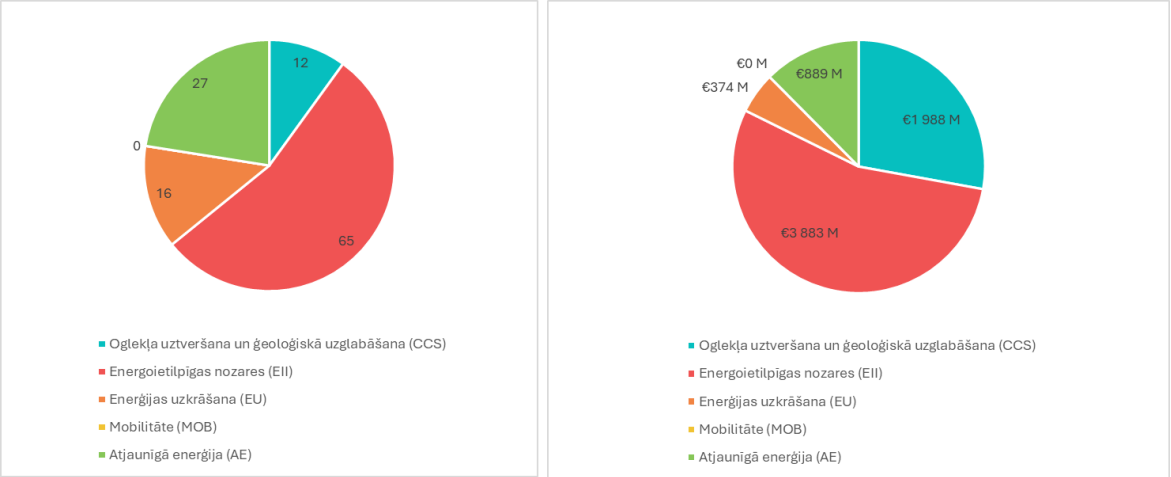
3.3. Portfelis dalījumā pa nozarēm

Fonda portfelis ([17]) sastāv no piecām kategorijām:

(i) Oglekļa uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana (*CCS*)
(ii) Energoietilpīgas industrijas (EII)
(iii) Enerģijas uzkrāšana (EU)
(iv) Mobilitāte (MOB)
(v) Atjaunīgās enerģijas uzkrāšana (AEU)

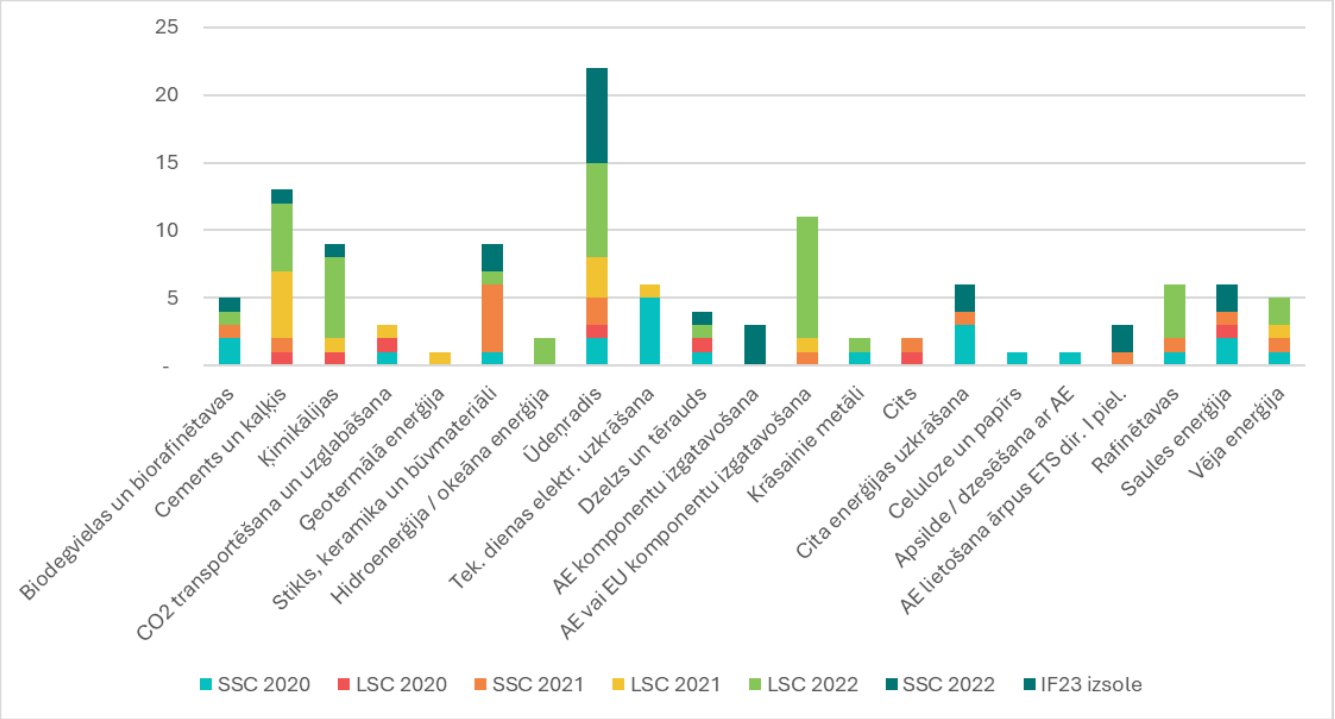
([16]) "Notiekošie projekti" ir projekti, kuros parakstīts līgums un kuri ir sākti, bet vēl nav izbeigti.

([17]) Visas portfeļa analīzes pamatā ir projekti, kas ir aktīvi (nav izbeigti) un par kuriem 2024. gada 31. decembrī ir parakstīts dotācijas nolīgums. Tāpēc ir iekļauti seši no septiņiem IF23 ūdeņraža izsoļu projektiem, bet tobrīd portfelī nebija *IF23 NZT* uzaicinājuma projektu.

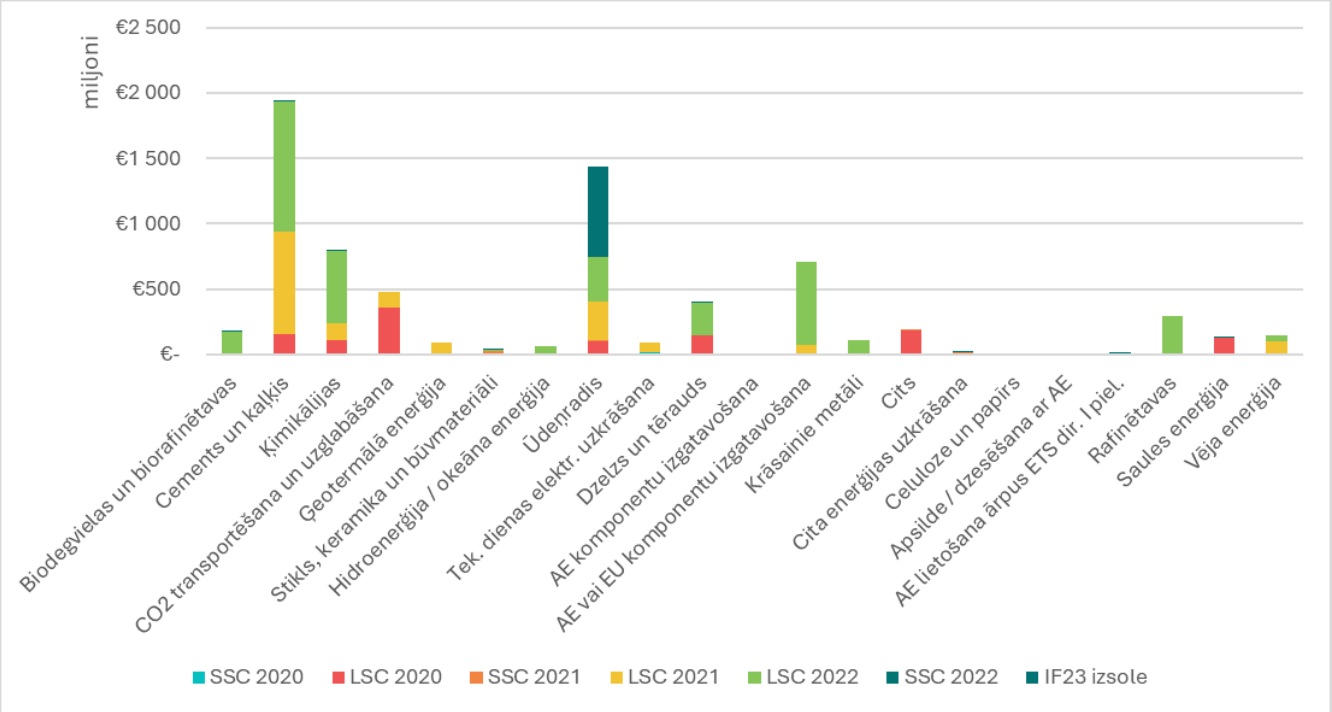

9. attēls. Projektu sadalījums pa kategorijām (projektu skaits un piešķirtais finansējums)

Fonda portfelī visvairāk pārstāvētās nozares ir "Ūdeņradis" (22 projekti), "Cements un kaļķis" (13 projekti) un "Atjaunīgās enerģijas vai enerģijas uzkrāšanas komponentu izgatavošana" (11 projekti). Nozare, kas saņem vislielāko finansējumu (1,9 miljardi EUR), joprojām ir "Cements un kaļķi", jo ir vajadzīgas apjomīgas investīcijas cementa un kaļķu projektos, kas parasti ietver *CCS* tehnoloģiju. Nozare, kas saņēma otro lielāko atbalsta summu (1,4 miljardi EUR), bija "Ūdeņradis", jo ūdeņradis nozīmē starpnozaru investīciju, kas atbalsta dekarbonizāciju dažādās nozarēs, arī aviācijā un jūrniecībā (izmantojot sintētiskās degvielas), energoietilpīgās industrijās (fosilo degvielu aizstāšana dažādos procesos, arī tērauda izgatavošanā un siltuma ražošanā) un elektroenerģijas ražošanā (ilgtermiņa enerģijas uzkrāšana). Investīcijas ir lielas arī ķīmijas nozarē (790 miljoni EUR) un pārstrādes rūpnīcās (290 miljoni EUR), un dažādu projektu mērķis ir aizstāt fosilās degvielas ar tādiem galvenajiem produktiem kā plastmasa, biodegviela, metanols, amonjaks un organiskās ķīmiskās vielas.

10. attēls. Projektu skaits katrā nozarē

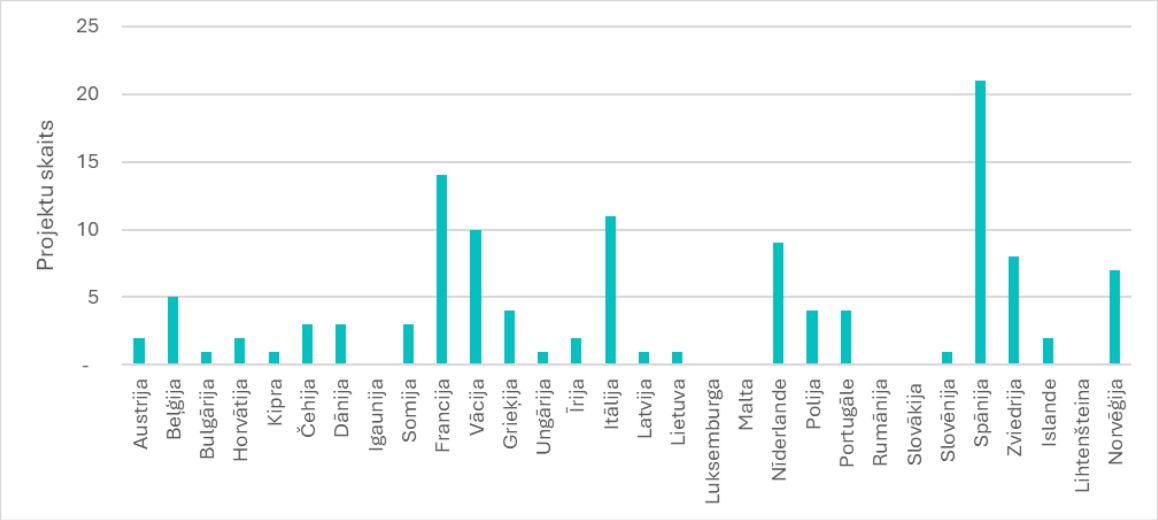
11. attēls. Piešķirtais finansējums katrā nozarē

3.4. Ģeogrāfiskais līdzsvars

2024. gada beigās 24 no 30 atbalsttiesīgajām valstīm ES un EEZ bija parakstījušas līgumu par vismaz vienu IF projektu, un 14 valstīs bija vismaz trīs projekti. Visvairāk projektu ir Spānijā (21), Francijā (14), Itālijā (11), Vācijā (10) un Nīderlandē (9). Saņemot IF23 rezultātus, to valstu skaits,

kurām IF portfelī ir vismaz viens projekts, palielināsies līdz 26, jo gan Igaunijai, gan Slovākijai ir apstiprināti projekti.

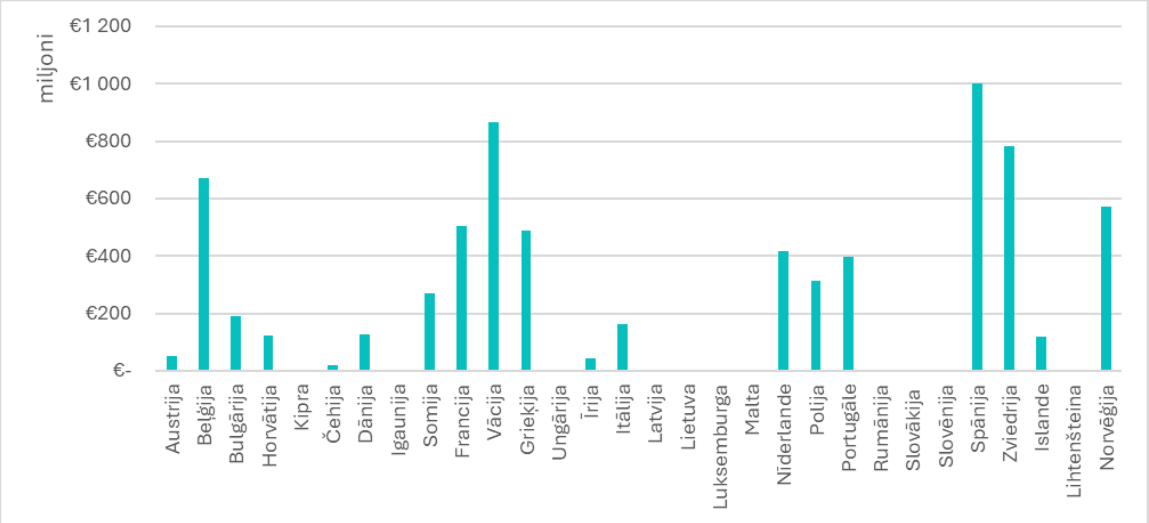
Galvenais iemesls, kāpēc pārējās valstīs finansējumu saņēma tikai daži projekti, ir tas, ka no šīm valstīm netika saņemti daudzi priekšlikumi. Līdz IF23 (ieskaitot) pieteikuma iesniedzēji bija iesnieguši septiņus pieņemamus projektus Rumānijā, divus Luksemburgā un vienu Maltā. No Lihtenšteinas netika saņemts neviens pieteikums.

12. attēls. Projektu skaits atbilstoši pirmajai atrašanās vietas valstij ([18])

Pamatojoties uz finansējumu, lielāko IF atbalsta daļu ir saņēmušas Spānija (1,0 miljards EUR), Vācija (867 miljoni EUR), Zviedrija (782 miljoni EUR), Beļģija (671 miljons EUR) un Norvēģija (572 miljoni EUR). Atšķirība starp finansējumu un projektu skaitu ir saistīta ar to, ka vidējais projektu apjoms ir lielāks tādās valstīs kā Beļģija, Norvēģija un Zviedrija, kur ir lielāks tādu energoietilpīgu rūpniecības projektu īpatsvars kā zaļais tērauds un *CCS* projekti, kas parasti ir lielākas, kapitālietilpīgas investīcijas.

([18]) Projekta atrašanās vieta tiek noteikta pēc projekta galvenās atrašanās vietas. Saņēmējvalsts netiek ņemta vērā.

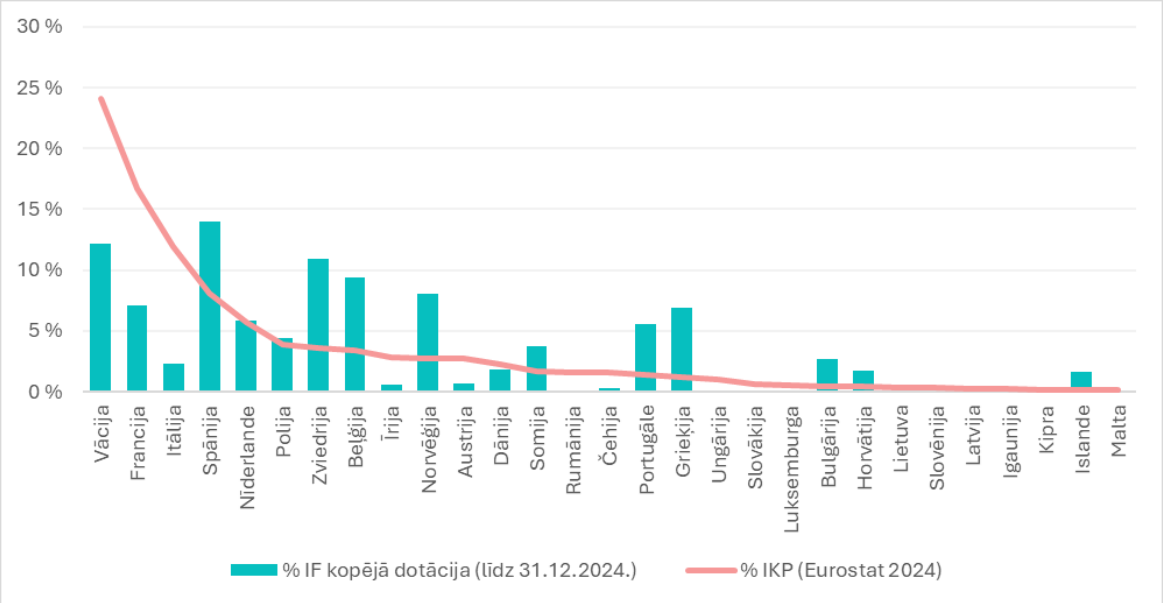
13. attēls. Piešķirtais finansējums pa valstīm

Protams, dažādi faktori ietekmē finansējuma ģeogrāfisko daļu, ko valsts var saņemt. Tie var ietvert valsts iesniegto priekšlikumu skaitu, tās ekonomikas lielumu, atbalsttiesīgo rūpniecisko darbību skaitu, atbalstu, ko dalībvalstis sniedz subjektiem, kuri izstrādā priekšlikumus, līdzfinansējuma pieejamību utt. Izsoles projektu gadījumā būtisks apsvērums ir arī elektroenerģijas cena. Projektiem finansējumu piešķir no Inovāciju fonda, pamatojoties tikai uz izcilību. Ģeogrāfiskais līdzsvars projektu atlasē tiek ņemts vērā tikai ierobežotā mērā ([19]).

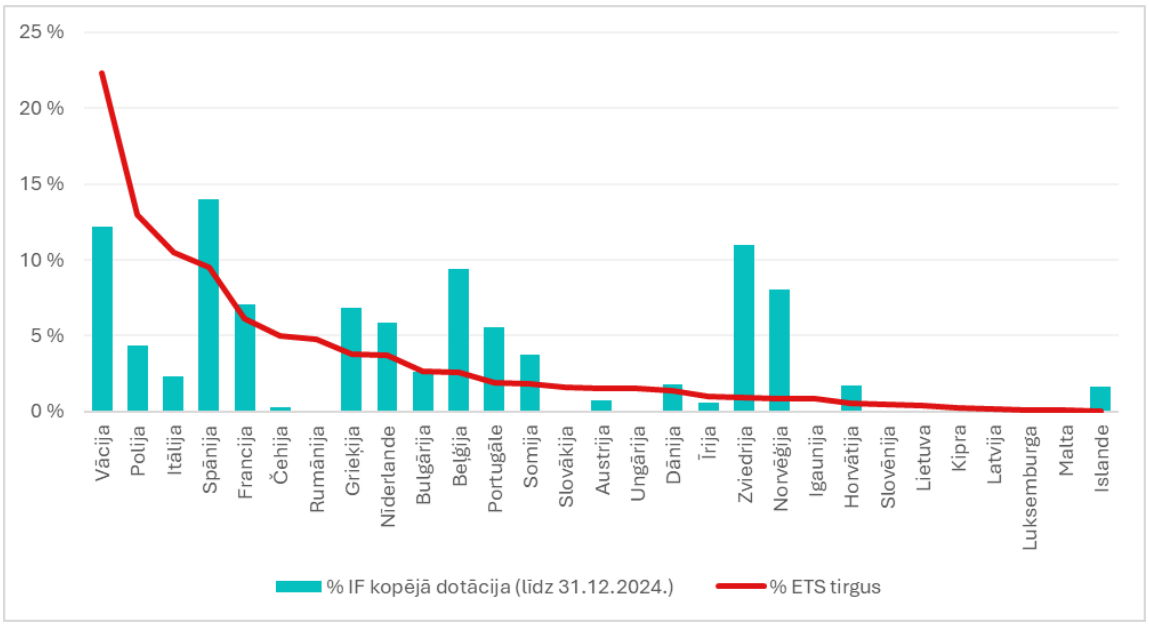
Lai ilustrētu valstu saņemtā finansējuma īpatsvaru attiecībā pret to ekonomikas lielumu un attiecīgo nozaru klātbūtni, tiek veikts salīdzinājums starp IKP un ETS emisiju īpatsvaru.

Mēs redzam, ka tādas ekonomiski spēcīgas valstis kā Vācija, Francija un Itālija ir salīdzinoši mazāk pārstāvētas gan attiecībā uz to ETS daļu, gan IKP. Paredzams, ka Vācijas un Francijas gadījumā šī situācija uzlabosies līdz ar *IF23 NZT* uzaicinājuma rezultātiem, projektiem Vācijā piešķirot daļu 664 miljonu EUR apmērā un projektiem Francijā – 518 miljonu EUR apmērā. Valstis, kuru rādītāji ir ievērojami augstāki gan ETS daļas, gan IKP lieluma ziņā, ir Beļģija, Norvēģija, Spānija un Zviedrija.

([19]) Uzaicinājumā piešķirt parastās dotācijas, kad tiek sarindoti projekti ar vienādu punktu skaitu, priekšroka tiek dota priekšlikumiem no valstīm, kurās ir mazāks skaits augsti novērtētu priekšlikumu.

14. attēls. Ģeogrāfiskais sadalījums pēc IKP daļas ([20]) un IF finansējuma daļas

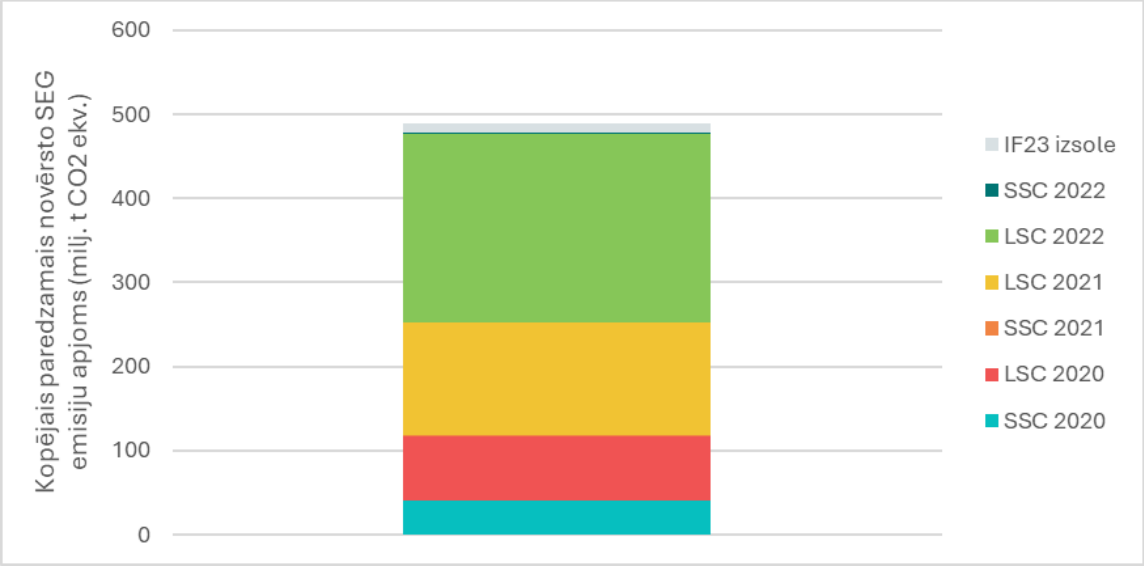
15. attēls. Ģeogrāfiskais sadalījums pēc ETS daļas ([21]) un IF finansējuma daļas

Inovāciju fonds ir ieviesis vairākus mehānismus, lai palīdzētu visām dalībvalstīm un EEZ valstīm iesniegt kvalitatīvus IF priekšlikumus. Tie ietver atbalstu valstu kontaktpunktiem (VKP) katrā dalībvalstī, tehnisko palīdzību valstīm ar zemu līdzdalības līmeni un projektu izstrādes palīdzības sniegšanu ar konkrētiem ģeogrāfiskiem *KPI*.

([20]) Iekšzemes kopprodukts 2024. gada tirgus cenās (*Eurostat* 2025).
([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020D2166.

3.5. SEG novēršana

Paredzams, ka 120 projekti fonda portfelī 2024. gada beigās ļaus novērst kopumā 489 miljonus tonnu CO_2 ekvivalenta to darbības pirmajā desmitgadē, kas atbilst vidēji 69 EUR finansējuma uz vienu novērsto CO_2 ekvivalenta kg.

16. attēls. Sagaidāmais novērstais siltumnīcefekta gāzu daudzums katrā uzaicinājumā

4. KOMUNIKĀCIJA UN IZPRATNES VEICINĀŠANA

4.1. VKP tīkls

Fonds aktīvi atbalsta valstu iestādes un piedāvā atsauksmes, piedaloties valsts informācijas dienās un vietējos informatīvos pasākumos. Darba virzienā "Tehniskā palīdzība dalībvalstīm" visiem fonda VKP ir rīkotas apmācības sesijas. Turklāt vietējās valodās ir nodrošināti komunikācijas materiāli, lai palīdzētu VKP īstenot vietējos informēšanas un komunikācijas pasākumus. 2024. gadā piecās apmācības sesijās tika aptverti tādi temati kā komunikācijas stratēģijas, atjaunīgā ūdeņraža izsoles mehānisms un tas, kā fonda dotācijas var kombinēt ar citiem publiskā finansējuma avotiem gan ES, gan valstu līmenī. Tāpat tika rīkotas regulāras sanāksmes par progresu, lai VKP pastāvīgi informētu par jaunākajām politiskajām norisēm. Šis darbs turpināsies 2025. gadā ar jaunu līgumu, kura mērķis ir palielināt VKP lomu fonda popularizēšanā vietējā līmenī un pieteikuma iesniedzēju pieprasījumu efektīvā izskatīšanā.

4.2. Inovācijas fonda ekspertu grupa un ieinteresēto personu iesaiste

Komisija 2024. gadā organizēja divas fonda ekspertu grupas sanāksmes: 2024. gada 27. jūnijā un 14. novembrī ([22]). Sanāksmēs tika prezentēti IF23 izsoles un IF23 uzaicinājuma rezultāti, kā arī rezultāti, kas gūti apspriešanā ar ieinteresētajām personām par gaidāmo IF 2024 uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Tika apspriesti arī 2024. gada atjaunīgā ūdeņraža izsoles (IF24 izsole)

([22]) Sanāksmes protokols ir pieejams tīmekļa vietnē: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-funding-climate-action/innovation-fund/innovation-fund-expert-group_lv.

noteikumi un izsoles kā pakalpojums. Tāpat tika kopīgoti arī 2024. gada uzaicinājumu par neto nulles emisiju tehnoloģijām (IF24 uzaicinājums) un elektrotransportlīdzekļu bateriju elementu izgatavošanu (IF24 baterijām veltītais uzaicinājums) būtiskākie aspekti. Sanāksmju mērķis bija iepazīstināt ar jaunākajām norisēm saistībā ar fondu un apkopot atbilstīgo valstu un nozares pārstāvju ieguldījumu par fonda iespējamiem turpmākajiem darbības virzieniem.

4.3. Zināšanu apmaiņa

Zināšanu apmaiņas pasākumu mērķis ir dalīties ar pieredzi un atsauksmēm par rīcībpolitiku, kas gūtas, ieviešot pirmās šāda veida tehnoloģijas, ar projektu izstrādātājiem, investoriem, publiskajām iestādēm un sabiedrību. 2024. gadā notika trīs īpaši slēgti pasākumi zināšanu apmaiņai, kuros galvenā uzmanība tika pievērsta dažādiem tehnoloģiju ceļiem. Pirmajā, kas notika 2024. gada 21. martā, galvenā uzmanība tika pievērsta atjaunīgās enerģijas vērtības ķēdei, un vietējām, reģionālajām, valsts un ES iestādēm tika sniegtas atsauksmes par rīcībpolitiku. Otrajā darbseminārā, kas 2024. gada oktobrī notika par tematu *CCS*, pulcējās Inovāciju fonda atbalstītie CO_2 uztveršanas projekti, potenciālie CO_2 uzglabāšanas operatori un dalībvalstu un Eiropas Komisijas pārstāvji. Visbeidzot, ūdeņraža projektu darbseminārā galvenā uzmanība tika pievērsta galvenajiem aspektiem, kas jāņem vērā saistībā ar projektiem – no atļauju piešķiršanas līdz būvniecībai. Zināšanu apmaiņas darbību kopsavilkums ir sniegts Inovāciju fonda gada zināšanu apmaiņas ziņojumā.

Komisija un *CINEA* 2024. gada 11. aprīlī organizēja ceturto konferenci par tīrajām tehnoloģijām. Dalībnieki pētīja veidus, kā Eiropā stiprināt tādu tīro tehnoloģiju ierīču un to komponentu izgatavošanu, kas paredzēti atjaunīgās enerģijas ražošanai un enerģijas uzkrāšanai. Komisijas priekšsēdētājas izpildvietnieks *Maroš Šefčovič* atklāja konferenci, uzsverot tīro tehnoloģiju izgatavošanas nozīmi Eiropā. Vairākos projektos tika demonstrēti konkrēti ceļi un risinājumi, kuru mērķis ir atbalstīt Eiropas pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Konference noslēdzās ar debatēm par investīciju potenciāla atraisīšanu tīro tehnoloģiju izgatavošanas jomā. Pasākums piesaistīja daudzveidīgu auditoriju, arī rīcībpolitikas veidotājus, investorus, nozares līderus un citas ieinteresētās personas, kas vairoja izpratni par daudzajām darījumdarbības iespējām, ko fonds piedāvā publiskiem un privātiem finansētājiem. Klātienē piedalījās 400 dalībnieku, kā arī aptuveni 900 tiešsaistes dalībnieku, kas bija pievienojušies tiešraides straumēšanai, un tas liecina par pasākuma plašo tvērumu.

4.4. Veiksmes stāsti

2024. gadā CLIMA ĢD un *CINEA* sagatavoja septiņus projektu stāstus, kas ir būtiski komunikācijas rīki, kuri izskaidro sarežģītas tehnoloģijas tā, lai cilvēki ES varētu viegli saprast. Šiem stāstiem ir izšķiroša nozīme, lai palielinātu informētību par ES iniciatīvām cīņā pret klimata pārmaiņām, uzsverot ES ETS un fonda reālo ietekmi un informējot vietējās kopienas par reģionālajiem projektiem, lai veicinātu līdzatbildību un lepnumu. Turklāt projektu stāsti palielina pamanāmību, sniedzot iespējas projektiem piesaistīt potenciālos investorus un ieinteresētās personas, vienlaikus gūstot vietējās sabiedrības atbalstu. Tie tiek publicēti CLIMA ĢD tīmekļa vietnē un kopīgoti mūsu sociālo mediju platformās, ļaujot mums sasniegt plašāku auditoriju.

5. SECINĀJUMI

2024. gadā Inovāciju fonds vēl vairāk nostiprināja savu kā tāda centrālā instrumenta lomu, kas atbalsta ES pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Līdz 2024. gada beigām piešķirot

11,2 miljardus EUR ([23]) pirmo šāda veida tehnoloģiju ieviešanai, to laišanai tirgū un nobriedušāku tehnoloģiju izvēršanai, stiprinot saiknes ar citām ES programmām un finanšu iestādēm un plaši daloties ar šajā procesā gūtajām zināšanām, IF ir ievērojami veicinājis izmaksu ziņā efektīvu Eiropas rūpniecības nozaru dekarbonizāciju, vienlaikus palielinot rūpniecības konkurētspēju un enerģētisko drošību. Tas, ka uzaicinājumos un izsolēs pieteikumu skaits joprojām pārsniedz pieejamo finansējumu, liecina, ka ir vajadzīgs publiskais atbalsts, un apliecina fonda nozīmi saistībā ar Eiropas uzdevumu līdz 2050. gadam kļūt par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu.

IF joprojām ir ļoti svarīgs arī tīras rūpniecības kursa mērķu sasniegšanai un ES ilgtspējīgas labklājības un konkurētspējas plāna īstenošanai. Lai gan pastāv nepārprotamas iespējas izstrādāt tik ļoti nepieciešamos dekarbonizācijas risinājumus, joprojām nākas saskarties ar problēmām. Lai palīdzētu padarīt inovatīvus projektus sekmīgākus un veicinātu priekšlikumu iesniegšanu visās dalībvalstīs, IF stiprina savus instrumentus sākotnējam atbalstam projekta izstrādes posmā. It īpaši palīdzība projektu izstrādei un atbalsts valstu kontaktpunktiem var vēl vairāk uzlabot ģeogrāfisko un nozaru līdzsvaru. Savukārt Inovāciju fonda dotāciju kā pakalpojuma un izsoļu kā pakalpojuma iespējas var palielināt fonda ietekmi, vienlaikus samazinot administratīvo slogu gan pieteikumu iesniedzējiem, gan valstu pārvaldes iestādēm.

Dinamiskais IF portfelis jau ietver 199 aktīvus projektus, kas atlasīti 26 valstīs, un tas palielinās arvien straujāk. 2024. gada oktobrī tika paziņots, ka no IF23 neto nulles emisiju uzaicinājuma vien 18 valstīs ir atlasīti vēl 85 projekti. 2024. gada beigās sākot neto nulles emisiju tehnoloģiju, bateriju izgatavošanas un atjaunīgā ūdeņraža uzaicinājumu īstenošanu 4,6 miljardu EUR vērtībā, fonds turpinās konsolidēt savu lomu rūpniecības dekarbonizācijas paātrināšanā un stratēģisko tīro tehnoloģiju izvēršanā visā ES.

([23]) Ietver iesāktos projektus, kuru līgumi jau ir parakstīti, un projektus, kas atlasīti IF23 ietvaros, bet kuru līgumi vēl nav parakstīti.